

pärvani, jaetaesse kolme jaos sisse, mis need on : 1) se waña aeg, 2) se keskmene aeg ja 3) se uus aeg. Pea 4 tuhhat aastad pärast inimese soov lomist, kuida sedda arvatakse, ilmus Kristus ma peale Mo- ma keisri Augustusse wallitusse ajjal, Bethlehe- mi linnas 7 wersta Jerusalemmast louna pool, ja temä järelkäijid üiti pärast Kristi, ehet Kristusse rah- waks, mis sõnast ma rahwass risti rahwast on tei- nud. Neil ehitustel Kristi ehet risti usso ajjal, kus veel paggana ja Juda rahwa usk ülle kõige se mailma wal- lituses, ja need üksikud risti usso inimesed siin ja seal salla- mahti, et ennast tagga liusamisse eest peita, teiste ulgas ellased, ödel riimü pärast kobade ja suggawa metsade sees palwelje tullid, mis ilm illota ja uhkusega peti, lihti, ilm kõmbetega, kuida agga üks se süddaa sedda palvet tehha andis, olli se Jumala tenistus väga mõistlik ja selge. Pärast sedda, kui apostlite läbbi jo siin ja seal weiteched foggodusse üllessastutud ollid, siis wallitessid need eneste tallitajits ja eestseisjiks sedda ehet teist wanemamat rahwa seast, ja neid üiti prestriterideks, se en foggodusse wanemiks, ja nende ülle wallitessid neimad piisopidid, ehet üllewatajigid. Kui nüüd risti usk illa laiemaks läinud ja issa rohkem se paggana ussu ülle wöito sama alkamud olli, siis läks ka se ea risti rahwakene issa uhkemaks ja uhkemaks, ka tiggedamaks, nenda et need, sedda enne isse kiusati, tagga aeti, tullega pöölletati ja kisja ellajatte ette eheti, nüüd isse teisi tagga kiusama, tagga ajama ja

pinama alkassid, neid paggana rahwid, kui ta isse endid oma keskes. Need piisopid, mis pea linnade sees ellased, arwassid endid opis enam ollevald, kui neid, kes maal ehet weiskeste linnade sees ellased. Vimatefs töstis se piisop, kes Roma linnaas ellas, se on se wanna pea linnas, kost se keiser oma ewiga ärra läinud olli, ennast kõige sille- maks ja kutsus ennast papstiks, se on issaks. Keisari ellas kangel, ei wöinnid igga ford näbba, mis pap seal teggi ja nönda töüs siis se seal aega mõda jätk järgult ilka förgemalle, nönda et temä nimati, kui meie sedda allamal täielikumalt näbba same, kõige keisrite ja kuningate sille siin ma peal olli. Sedda suurt wal- litust said need papstid enestelle mitme sugguste kauni öppetuste läbbi, mis neimad eneste kassuks välja ollid mõttelnud, kui on : 1) se papst on Jumala ja Kristusse assemel siin ma peal, ja se pärast on siis ka temä käes se melewald, tehha ja wallitseta, kuida temä tahhab, põrgo eita ja jälle seal välja tömmata, ärra neda suggawessets ajaks, ja jälle fest lohti tehha, kuida agga se temä ea meel sedda tahhab ; 2) se papst ei wöi jal eksida; mis temä teeb ja tahhab, se on kõit õige, on kõik otse kui olles Jumal isse sedda taewas teinud ehet eaks arwanud ; 3) et ferrilulle ka nattis- keine rahha sata, öppetati, et igga ing pärast sur- ma mitte fohhe taewa ehet põrgo ei sa, kuhho ta sedda ärra teninud on, waid ejsite se puhbastamisse tulle sisje läbheb, kus tedda ejsite nattike ne aljastatse,